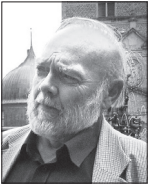

DANSKTFÍGGJADUR ARGE-drongur SKUGGABOKSAR við TRØLL á áljósum degi

Virgar T. Dalsgaard

Vit hava havt nógvar hálvttóm- ar rossleypar úr tjóðveldis-rørsl- uni sitandi á donskum Fólka- tingi gjøgnum árin, og teir hava flestallir kempað desperat fyri, at danskarar skuldu leggja merki til teirra eksistens. Tað hevur lukkast fleiri av teimum at blíva meira og minni herostratiskt kendir sum heldur láturligar og pubertilar pausu- klovnir. Men tað er strævið at fornýggja seg sum politisk rukka! Tí er tað ræðuliga synd í Magna Arge. Hann hevur við fortvivilaðum skarvslopum í 1/2 ár roynt at sagt ella gjørt okkurt, sum var enn meira hjálparleyst enn tað, sum hinir undanfarnu partamenninir hava gjørt og sagt, og tað er ikki sørt av eini avbjóðing. Eitur man Arge til eftirnavn, er man jú eisini kendur fyri at hava meginpartin av sínum intellekti sitandi í albogunum, so tað mest

taktiska hevði nokk verið at trokað seg fram við rambukk-metoduni. Men tað ber so illa til á Christ- iansborg, sum er ógvuliga vælvert móti øllum yvirgangi. Magni hevur tí valt at brillera við vánaligum fólaskikk, t.d. at súrmúla ella lúna og so sum tvørball nokta at taka ímóti innbjóðing, har hann kurteisliga er boðin sum danskur fólkatingslimur. So kann hann brillera og skyggja "glitrandi" við IKKI at vera hjástaddur. Hann er nógv bestur og sæst frægast, tá ið hann slett ikki møtir upp. Man má siga, at tímalønin á Fólkatíngi hjá slíkum lóki verður astronomisk, men nær hava loysingar annað enn kráma gram- liga eftir donskum pengum? Samstundis kemur hann við eini lítlari sjálvkonstrueraðari flagg- gølu, har hann akkurát sum pápi hansara forfalskar ta føroysku flaggsøguna við postulatum um, at danskarar mótarbeiddu einum føroyskum flaggi eftir Kríggjð. Hetta er fleiri ferðir avsannað av Petur Mohr Dam, sum var við í øllum samráðingunum við ta donsku stjórnina frá 1945 til heima-

stýrslógin kom. Men hasa lodd- røttu søgulygnina tekur hann upp- aftur, sum loysingum vant. Pápi hansara Niels Juel Arge hevur skrivað eina sonevnda flaggsøgu, sum hevur ræðuliga slagsíðu, m.a. tí hon skrivar tann reella skaparan av tí føroyska flagginum, harra EMIL JOENSEN út úr føroyskari flaggsøgu. Tað var ússaligt, og tað er líka ynkiligt, tá ið nú sonurin tekur táttin upp aftur og fer at fortelja lygnir um flaggið. Annars kann eg fortelja tí søgugrunna harra Magna Arge, at loysingarmenn við Thorstein Petersen á odda, slett ikki vildu hava tað føroyska flaggið, sum teir kallaðu studentarflaggið. Teir vildu hava eitt "grønt flagg". Tað vóru Louis Zachariassen og Petur Mohr Dam, sum stríddust fyri tí núverandi flagginum. Ikki loysingar-menninir! Eisini hatta faktum hava Arge- menn skrivað út úr søguni! Tann desperati Magni Arge, sum ikki longri sleppur á flog, men febrilskt roynir at fáa danskarar til at leggja merki til sín, hann kann jú

gera sum ein kendur partamaður hjá honum gjørdi á eini danskari ambassadu í síni tíð, har hann føldi seg yvirsæddan. Hann leyp í nálastrípadum altarsklædningi í ein svimjihyl í mannfjöld. Tá fekk onkur gestur eygad á tjóðveldismannin eina løtu. Magni kann helst finna sær nakrar infantilar journalistar, sum eru fúsir til at ævinliggera ta hendingina, at ein Argemaður loypir á bláman í koti og skóleist- um, t.d. á Longu Linju. So minnst fólkhann eina stutta tíð. Tað er so ræðuliga møtimikið at vera við- gitin í øllum Føroyum og heilt ano- nymur, ignoreraður ella bara kom- iskur í Danmark. Tí má gerast okkurt heilt radi- kalt og desperat, – jú tápuligari og ynkiligari, jú betri. Danskarar fáa undirhaldið; men føroyingar fáa skommina av Argedronginum.

Hey Marius, Jørgin og Jóanis Nielsen

Henrik Old

Í februar í 2000 varð lóg lögð fyri Løg- tingið um gerð av Vágatunli. Heitið á lógini var, »Løgting- slóg um fast samband um Vestmannasund«. Har stendur í grein 1, stk 4. "Tá útveganarkostnaðurin er fult afturgoldin, og p/f Vága- tunnilin stendur sum eigari, verður alt anleggið, uttan við- urlag, avhendað landinum til ognar." Hettar er rímiliga greitt. Men fyri at ongin ivi skal verða um, hvat útveganarkostnaður inniber, so sker Løgtingið út í papp, hvat meint verður við í broytingaruppskoti, har sagt verður. "Við ÚTVEGANAR- KOSTNAÐI" skilst tær samlaðu byggiútreiðslunar til vegir, brúgvar og tunnilsgerð. Fyri hesum uppskoti at- kvøddu m.a. Marius Dam, og Jóanis Nielsen.

Jørgin Niclasen var tá lands- stýrismaður í fiskivinnumálum, somuleiðis sum hann nú til fyri fáum mánaðum síðani var landsstýrismaður í sam-ferðslu- málum/tunnilmálum. Tann 10 septembur 2013, svarar táverandi lögmaður Kaj Leo Holm Johannesen upp á fyrisurning um undirsjóvar- tunlar, at hansara samgonga hevur, sum er, ikki ætlan um at avtaka lógina í næstum. Ei heldur er ætlanin at broyta hana, og eftir lógini skal út- vejanarkostnaðurin gjaldast aftur, bæði tann parturin, sum er figgjaður við eginpeningi, og tann parturin, sum er figgjaður við láni. Tann lógin, sum fyrrverandi lögmaður sipar til, er framvegis í gildi, og kann eg sjálvandi Ikki geva boð um ikki at fylgja henni. So einfalt er tað. Um Marius Dam og aðrir ikki ætlaðu, at hettar skuldi vera galdandi, so skilji eg ikki, hví man atkvøður hettar gjøgnum tingið. Ein annar móguleiki var at sett í lógina, nær hon skuldi fara úr gildi. Aðrir móguleikar at avmarka lógina eru eisini, men tað hevur man tá valt ikki at gera. Annars kann eg siga, at eg var ein av harðastu talsmonnum fyri Vágatunlinum í teimum mótmælistíðum, sum tá eisini vóru.

Føroya flagg sum donsk propaganda

Magni Arge

fólkatingsmaður fyri Tjóðveldi

Danska for- sætismálaráðið hevur gjørt av at flagga við Merkinum ólav- søkudag 29. juli og grønlandska flagginum á grønlandska tjóðardegnum 21. juni. Ætlanin er heilt eyðsýnt at royna at tekkjast føroyingum og grønlandingum í eini roynd at skapa eina mynd av fólkskligari virðing fyri Føroyum og Grønlandi. Tíverri sæst tann hugburðurin ikki aftur, tá tað snýr seg um at nýskipa viðurskiftini í tí sokallaða ríkisfelagsskapinum, so hann veru- liga umboðar javnsettar partar. Stjórnin heldur fast um tröngu uttanríkispolitisku lógina, hevur longu saboterað grundlógina eina ferð og avdúkaði í makrelstriðnum, at Danmark tekur ES fram um Fø- royar, tá á stendur. Men tað hevur týdning fyri Danmark at varðveita valdið yvir Føroyum og Grønlandi, tí júst tann stóðan gevur Danmark uttanríkispolitiska tyngd í Arktis.

Vit hava ongantíð fyrr havt ein forsætismálaráðharra, sum hevur verið so tætt knýttur at Føroyum sum Lars Løkke. Tí ivist eg ikki í, at hann fegin vil byggja brýr millum Danmark og Føroyar. Men tað gerst ikki við einum átaki um at flagga føroyskt ein dag á árinum á donskum flaggstongum. Masterplanurin hjá Arup Veit ikki, hvussu væl tey kenna søguna, og hvussu langt tey minnst í forsætismálaráðnum, men onkur segði herfyri, at tey minnst ógvuliga langt. Tí áttu tey eisini at vitað, at vit hava ikki gloymt masterplanin hjá danska embætismanninum, Niels Arup, frá 1947, sum gav donsku stjórnini ráð um, hvussu danskir myndugleikar skuldu føra propaganda í Føroyum til frama fyri egin áhugamál. Jákup Thorsteinsson, sáli, lýsir í bókini "Loysingarpolitikkur í 1940-árunum", hvussu Niels Arup eftir fólkaatkvøðuna í 1946 ferð- aðist kring landið og gjørdi sær tankar um, hvussu Danmark- ar valdsstóða í Føroyum skuldi tryggjast. M.a. skuldu riddara- krossar festast á bringuna á føroy-

ingum fyri at fáa teir at kenna seg trúgvar móttvegis Danmark, segði hann. Eisini nevndi hann, at ein út- varpsstøð skuldi stovnst at styrkja donsku ávirkanina í Føroyum, og at flogsamband skuldi fáast í lag millum londini, sum danskarar skuldu standa fyri. Haraftrat helt hann tað vera bestu propagandu fyri Danmark, ið hugsast kundi, um donsku kongshjúnini vórðu send til Føroya á vitjan av og á. Lakoniskt staðfestir Jákup í bókini, at danska propagandan riggaði, tí fyrstu ferð kongshjúnuni komu til Føroya, var molin loðin av fólki. Merkið umboðar Føroyar Føroyski starvsfelagi mín á Christiansborg nevndi í útvarp- inum hendan dagin, at sporini frá nítíárunum og makrelstriðnum eru týðilig, og tí hava danskar stjórnir sett í verk ymisk tiltøk fyri at bota um fatanina av ríkis- felagsskapinum. Freistandi er at hugsa, at masterplanurin hjá Arup aftur hevur verið frammi, tí nú skulu ikki bara danskir riddarakrossar

hongjast upp á bringuna á før- oyingum fyri at fáa teir at kenna trúskap móttvegis Danmark. Nú verða føroyska og grønlandska flaggið hongd upp í danskar flagg- stengur fyri at fáa føroyingar og grønlingar at svørja trúskap ímóti danska eindarstatinum, sum jú er ein hvørvisjón. Sum føroyskur fólkatingsmaður taki eg ikki á nakran hátt lut í hesum propagangamaskinarinum, tí mín uppgáva er at virka fyri, at Føroyar vinna sær sjálvstøðugt vald í heim- inum. Vit skulu hava føroyska grundlóg. Vit skulu staðfesta okk- ara eigna sjálvsavgerðarrætt. Og vit skulu hava sjálvstøðugar uttan- ríkispolitiskar heimildir. Nú Lars Løkke eisini fer so lagt sum at bera upp bønarorð mótt- vegis Føroya fólki í Sosialinum um flaggingina við Merkinum, vil eg bara minna á, at tjóðarmerki okkara umboðar bara Føroyar og ikki Danmark.